

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoP/60/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6414206840
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6414206840.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, vo veci starostlivosti súdu o mal. dieťa : M. A., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom L. nad E., M. U. XX/XX, dieťa zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, dieťa rodičov : F. I., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom L. J. E., M. U. XX/XX a O. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom K. XX, N., zastúpený advokátom JUDr. Jánom Paučom, Advokátska kancelária Námestie Matice slovenskej č. 6, 965 01 Žiar nad Hronom, o návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia, o úpravu výkonu práv a povinností rodičov k maloletému M. nar. XX. XX. XXXX, na odvolanie otca maloletého zo dňa 27. 06. 2014 proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 6P/44/2014-12 zo dňa 09. 06. 2014, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd návrh otca maloletého dieťaťa na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

V dôvodoch rozhodnutia súd uviedol: „Otec mal. dieťaťa - navrhovateľ prostredníctvom splnomocneného zástupcu podal dňa 02.06.2014 na tunajší súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia na zverenie mal. M. do jeho osobnej starostlivosti, určenie výživného a na zákaz matke vycestovať s maloletým do zahraničia. Svoj návrh odôvodnil tým, že s matkou mal. M. žil v spoločnej domácnosti do 13.3.2014, kedy odišla s mal. dieťaťom do I.. Zo záznamov mobilného telefónu, ktorý nechala doma sa dozvedel, že so svojím priateľom tam mieni žiť natrvalo. Jeho podozrenie potvrdila aj uzatvorená pracovná zmluva s reťazcom Metro a prihláška maloletého do škôlky v L.. S odporkyňou ani so synom nemá žiadny kontakt a celú záležitosť rieši cestou Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže. Navrhovateľ má informácie, že v čase podania návrhu sa odporkyňa zdržiava na adrese pobytu na Slovensku. Má vedomosť, že odporkyňa nepožiadala súd o udelenie súhlasu o vystaňovaní maloletého do cudziny. Navrhovateľ dal podnet orgánom činným v trestnom konaní k prešetreniu, či nebol spáchaný trestný čin.

Podľa § 74 ods. 1 O.s.p., pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 75 ods. 1 O.s.p., predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Podľa § 75 ods. 2 O.s.p., návrh má okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hrozacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa; ak ide o odovzdanie dieťaťa do starostlivosti fyzickej osoby, ktorá nie je blízkou

osobou maloletého dieťaťa, k návrhu musí byť doložený doklad preukazujúci zapísanie do zoznamu žiadateľov podľa osobitných predpisov. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej. Návrh musí ďalej obsahovať aj označenie fyzickej osoby, ktorej má byť maloleté dieťa zverené do starostlivosti, alebo označenie zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, do ktorého má byť maloleté dieťa umiestnené. Návrh podľa odseku 8 musí obsahovať aj výšku zábezpeky na náhradu ujmy.

Účelom predbežných opatrení je dočasná úprava pomerov účastníkov v situáciách, kedy treba okamžitý zásah súdu v záujme rýchlej a účinnej ochrany ich práv a oprávnených záujmov. Z povahy predbežných opatrení, vzhľadom na ich dočasný charakter vyplýva, že pri ich vydaní musia byť osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, ako aj osvedčenie, že je tu nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy alebo potreba dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa je v záujme maloletého dieťaťa.

Zákon uvádza v ustanovení § 76 ods. 1 O. s. p. obsah predbežných opatrení len príkladmo a ponecháva súdu zásadne možnosť použiť také opatrenie, aké pokladá za vhodné pre prejednávany prípad v rámci podaného návrhu.

Podľa § 76 ods. 1, písmeno a) a b) O. s. p., predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi najmä, aby platil výživné v nevyhnutnej miere a aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho určí súd., alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Z návrhu a z predloženého listinného dôkazu- rodného listu maloletého dieťaťa má súd za dokázané, že navrhovateľ je otcom maloletého M. A.. Na tunajšom súde nebolo doteraz rozhodované o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 5.6.2014 vyplýva, že rodinné pomery mal. dieťaťa a jeho rodičov nebolo možné prešetriť. Orgánu sociálnoprávnej ochrany detí nie je známe, či matka s maloletým sa nachádza na Slovensku alebo v zahraničí. Pomery otca pre výchovu a starostlivosť nie sú kolízne opatrovníkovi známe, keďže má trvalý pobyt v meste N..

Podľa § 28 ods. 2 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len "Zákon o rodine"), rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Na základe zistených skutočností dospel súd k záveru, že v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia ako navrhuje otec mal. dieťaťa. Pri predbežnom opatrení ide iba o dočasnú úpravu a pred jeho nariadením preto súd nemusí zisťovať všetky potrebné skutočnosti pre rozhodnutie vo veci samej. Nie je však možné vydať predbežné opatrenie iba na základe tvrdení otca mal. dieťaťa bez toho, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti, ktoré by svedčili o dôvodnosti návrhu a existencii nároku, ktorému má byť poskytnutá dočasná ochrana. Okrem toho musí byť dostatočne osvedčené nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy a potreba dočasnej úpravy pomerov musí byť v záujme maloletého dieťaťa. V súčasnosti nie sú zistené všetky skutočnosti k tomu, aby bolo možné rozhodnúť predbežným opatrením o zverení maloletého len do osobnej starostlivosti otca. Otec žiadnym spôsobom neosvedčil ani svoje pomery pre výchovu a starostlivosť o mal. M.. Skutočnosti, na ktoré otec poukazuje, však môžu byť v konaní o veci samej predmetom ďalšieho dokazovania, výsledky ktorého budú mať vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Tieto skutočnosti vedú súd k tomu záveru, že navrhovateľ nedokázal základné predpoklady pre vydanie predbežného opatrenia, a preto súd návrh navrhovateľa na vydanie predbežného opatrenia zamietol.

Podľa § 75 ods. 8 O.s.p., o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia doručí súd ostatným účastníkom až spolu s uznesením, ktorým bolo predbežné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia odmietnutý alebo zamietnutý, nedoručuje súd ostatným účastníkom uznesenie

o jeho odmietnutí alebo zamietnutí, ani prípadné odvolanie navrhovateľa; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo nariadené predbežné opatrenie“.

Proti uzneseniu podal odvolanie navrhovateľ - otec maloletého dieťaťa. Uviedol, že odvolanie podáva podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p., teda, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a tiež aj podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p., že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolateľ v ďalšom uviedol, že súd sa jeho návrhom zaoberal iba povrchno a nesprávne vyhodnotil ním predložené dôkazy. Nevenoval sa predloženému dôkazu - prihlášky do škôlky v L., ktorý dokazuje, že odporkyňa má úmysel zdržiavať sa v zahraničí natrvalo, hoci sa na tom nedohodli. Odporkyňa nepodala návrh na súd tak, ako to má na mysli ust. § 35 Zákona o rodine.

Pokiaľ mu súd vytyka, že nijako neosvedčil svoje pomery, v návrhu uviedol, že od septembra do decembra sa staral o syna výlučne sám a býval v byte svojej družky. Po rozchode sa odsťahoval k svojej matke do N.. Podľa neho je logické, že pre dieťa je vhodnejším prostredím krajina, v ktorej vyrastal a ktorej jazyku rozumie. V súčasnosti sú jeho pomery dobré, žije v 3-izbovom byte, je zamestnaný a plne schopný starať sa o syna. Ak súd bol toho názoru, že nedostatočne osvedčil svoje pomery, mal ho na toto vyzvať.

Odvolateľ tiež vytyka súdu nesprávne právne posúdenie. Súd uvádza síce správne právne normy, ale ich na danú situáciu neaplikuje. Nie je jasné, akou právnou úvahou sa pri rozhodovaní riadil.

Žiadal preto, aby odvolací súd vrátil vec súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie, resp. aby zmenil rozhodnutie prvostupňového súdu tak, že bude nariadené predbežné opatrenie, podľa ktorého odporkyňa bude nariadené, aby odovzdala maloletého M. do starostlivosti navrhovateľa a odporkyňa ukladá zákaz vycestovať s maloletým do zahraničia. Záverom žiadal, aby bolo určené, že odporkyňa je povinná prispievať na výživu maloletého M. sumou 80 € mesačne a zároveň je povinná nahradiť mu trovy konania.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu určenom § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. uznesenie okresného súdu potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vo výroku vecne správne.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia a konštatuje správnosť jeho dôvodov (§219 ods. 2 O.s.p.).

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia vzhľadom k odvolacím dôvodom otca maloletého krajský súd dodáva:

Otec maloletého s odkazom na ust. § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p. tvrdí, že súd sa jeho návrhom zaoberal iba povrchno.

V tejto súvislosti je potrebné na adresu odvolateľa zdôrazniť, že aj v konaní o nariadení predbežného opatrenia samozrejme musí súd hodnotiť vykonané dôkazy. Je však dôležité si povšimnúť, že spravidla sa hovorí o tom, že pri nariaďovaní predbežného opatrenia sa nedokazuje, ale osvedčuje (aj keď tento termín zákon dnes výslovne neuvádza). To v podstate znamená, že nárok nemusí byť nepochybne preukázaný; znamená to okrem toho, že pri osvedčovaní nie je potrebné dbať na tie formality, ktoré zákon predpisuje pri dokazovaní. Miera osvedčenia sa riadi situáciou v záujme naliehavosti riešenia.

Z povahy predbežného opatrenia vyplýva, že sa nezisťujú (neosvedčujú) všetky skutočnosti, ktoré by súd musel mať zistené, keby mal vo veci vydať konečné rozhodnutie. V skutočnosti by potom bolo zbytočné nariaďovať predbežné opatrenie.

Z charakteru predbežných opatrení vyplýva, že tieto sú nariaďované vtedy, ak pomery účastníkov vyžadujú, aby boli urobené určité, aj keď len dočasné opatrenia, potrebné na účinnú ochranu práv a oprávnených záujmov.

Postup pri nariadovaní predbežného opatrenia je iný, ako postup, ktorý smeruje k rozhodnutiu vo veci samej. Najmä skutočnosť, že niektoré predbežné opatrenia je potrebné nariadiť vo veľmi krátkej dobe, nemožno od súdu vyžadovať, aby vo veci vykonal dokazovanie. Je tak tomu aj pri nariadení predbežného opatrenia, ktorého sa otec maloletého domáha, a to podľa § 76 ods. 1 písm. b) O.s.p., t.j., aby bolo odporčenie nariadené, aby odovzdala maloletého M. do starostlivosti otca.

Pri nariadení tohto predbežného opatrenia je súd viazaný procesnou lehotou, stanovenou v ust. § 75 ods. 5 O.s.p., a teda jeho povinnosťou bolo, aby o návrhu rozhodol najneskôr do 7 dní od doručenia návrhu. V tejto lehote okresný súd rozhodol.

Je zrejmé, že za takýchto okolností súd nemá povinnosť a vlastne ani nemôže vyzývať otca, aby nejakým spôsobom osvedčil svoje tvrdenia. Takéto osvedčenie zo strany otca by bez pochyby vyžadovalo dlhšiu dobu a súd by v stanovenej 7 dňovej lehote rozhodnúť nestačil. V takýchto prípadoch samozrejme (ako je aj v kontradiktórnom procese zvykom) je na navrhovateľovi, t.j. v tomto prípade na otcovi, aby potrebné dôkazy (osvedčenia) predložil súdu spolu s návrhom na nariadenie predbežného opatrenia. V takomto prípade musí navrhovateľ predvídať (zvlášť, keď je zastúpený advokátom), na základe akých skutočností môže súd jeho návrhu kladne vyhovieť, pričom tvrdenie, že očakával, že bude vyzvaný na predloženie dôkazov, nie je v tomto prípade na mieste.

Len úvaha navrhovateľa o tom, ako bude odporca v budúcnosti postupovať, nie je dôvodom na nariadenie predbežného opatrenia (ide o tzv. prihlásenie maloletého do škôlky v L.) a ani domnienka, že bol porušený zákon, neodôvodňuje vydanie predbežného opatrenia.

Záverom odvolací súd poznamenáva, že navrhovateľ ako dôvod nariadenia predbežného opatrenia poukazuje na záujem maloletého dieťaťa. Záujem maloletého dieťaťa na nariadení požadovaného predbežného opatrenia však nebol osvedčený. Domnienka otca o tom, v ktorej krajine bude pre dieťa výhodnejšie žiť, alebo že matka mieni dieťa zavliecť do cudziny, nie je osvedčením a už rozhodne nie dôkazom o tom, že záujem maloletého dieťaťa bol alebo bude narušený.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.